3.3. Complementul secundar

3.3.1. Fişă sintetică

► ***trăsături sintactice***
- complinire a unui centru verbal tranzitiv[20]
- ocurență în structură ternară: V + Cd + Csec
- lexicalizare în general obligatorie[21]
- posibilitate de reduplicare prin coordonare
- marcare cazuală (nominativ-acuzativ neprepozițional[22])
- realizare prototipică: GN cu referent [-Animat]
- clasă de substituție[23]: *nominal, formă verbală nepersonală, propoziție conjuncțională, propoziție relativă interogativă* sau *propriu-zisă*
- topică: de regulă postpus verbului; în construcții emfatice, se poate plasa în antepunere

► ***trăsături semantice***
- rol tematic unic: *Temă*

3.3.2. Matrice verbale cu complement secundar

a) Tipare verbale trivalente

Fiind o poziție sintactică a cărei ocurență depinde atât de un centru verbal tranzitiv, cât şi de prezența unui complement direct, matricele cu complement secundar sunt numai matrice verbale trivalente, de tipul: *Ion îl învață pe copil* ***gramatică***. În ipostazele în care Cd (constituentul animat) nu se actualizează, structura bivalentă reține numai un nominal: *Ion învață* ***gramatică***, constituent care va ocupa poziția de complement direct.

Rolul tematic atribuit complementului secundar este rolul de Temă, în ambele configurații:

1. $\begin{pmatrix} Agent & Țintă & Temă \\ GN_1 & GN_2 & GN_3 \\ Subiect & Cd & Csec \end{pmatrix}$;

a anunța / a vesti / a informa pe cineva ***ceva***
a ruga / a sfătui / pe cineva ***ceva***

2. $\begin{pmatrix} Agent & Temă & Temă \\ GN_1 & GN_2 & GN_3 \\ Subiect & Cd & Csec \end{pmatrix}$.

a traversa pe cineva ***strada***
a trece ceva / pe cineva ***o apă***

BDD-B454-06 © 2009 Editura Universității Transilvania din Brașov
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.31 (2026-11-27 13:00:27 UTC)